

Underrettsdommere og modtog Svar fra 97, altsaa lidt over 75 pCt. Hans første Spørgsmaal var, om Befolkningen er tilfreds med Loven, og om Loven er bleven anvendt i større Omfang. Ca. 30 Besvarelser af disse Spørgsmaal gaa ud paa, at Befolkningen gennemgaaende er tilfreds med Loven, særlig ere de glade ved Hurtigheden og ved, at Sagerne ofte afgøres ved Forlig. Det er imidlertid ikke noget nyt. Thi hvis vi sammenholde Statistikken over Forligskommissionernes Virksomhed i Danmark med Statistikken over Retssagers Mængde i Danmark, ville vi se, at af Sager, der paaklages for Forligskommissionen, kommer kun en ganske ringe Del for Domstolene; de allerfleste Sager afgøres jo ved Forlig.

Omtrent Halvdelen af de Dommere, der have givet Svar, udtrykker sig mere ubestemt. De have ikke hørt Tale om nogen særlig Utilfredshed; der hersker gennemgaaende Tilfredshed med Ordningen, men der klages over, at den er for dyr, eller ogsaa erklære de, at de paa Grund af Sagernes ringe Antal ikke se sig i Stand til at udtale sig. De udtale, at der stundom spores Utilbøjelighed til at søge Voldgiftsmanden, som frygtes at kende den ene eller den anden af Parterne — det har jeg nævnt, at Voldgiftsmanden altid under den nuværende Ordning vil kende Sælgeren, men ikke Køberen, og jeg kan sige, at jeg som Sagfører paa Køberens Vegne har haft Lejlighed til at komme ind i disse Forhold; ingen af mine Klienter, der begge vare Købere, var tilfreds med Voldgiftsmanden, ikke heller havde de Spor af Grund til at være ham taknemmelige for de trufne Afgørelser. Underdommerne sige ogsaa, at Kreaturhandlerne ikke betragte Voldgiften som upartisk og derfor jævnlig udtale Misfornøjelse. En Voldgiftsmand skal have udtalt, „at man skulde nok gøre det af med disse Hestehandlere“. Det kunne Hestehandlerne ikke lide at høre, ligesom Bønderne ikke kunne lide at høre, hvis der var mange Hestehandlere, der sagde, at de nok skulde gøre det af med Bønderne. Der skal helst være lige Ret for begge Parter, den ene skal leve, og den anden skal tjene, og de skulle forliges eller have deres Ret gennemført, men man skal ikke gøre det af med hinanden.

Endelig er der et Mindretal paa 13 —14, som har det bestemte Indtryk, at Befolkningen er utilfreds med Loven. De fremhæve særlig, at man ikke kan slutte noget fra den Omstændighed, at Parterne

sjældent forbeholde sig den almindelige Retsvej, idet Parterne dels ikke ved Handlens Indgaaelse tænke paa Muligheden af en Proces, dels ved at gøre et saadant Forbehold let ville kunne fremkalde det Indtryk, at der er „noget muggent ved Handelen“.

Den anden Del af de Spørgsmaal, der ere sendte ud, angaar Omfanget af Lovens Anvendelse. Og som jeg før sagde, ere Dommerne svært glade ved at være fri for disse Sager. Med Hensyn til det Omfang, hvori Loven er anvendt, viser det sig, at det har været højst varierende. Nogle Steder er den slet ikke anvendt, og andre Steder er den benyttet meget lidt, den er hyppigere bleven benyttet paa Landet end i Byerne. Et Sted som Hobro har der været 208 Tilfælde, det er nok det Tal, som er det højeste. I alt har der i 3 Aar været ca. 4,540 Tilfælde, og da vi ikke have faaet Svar fra 25 pCt. af Dommerne, vil det over hele Landet svare til saadant noget som 6,000 eller godt 2,000 Tilfælde aarlig, hvoraf dog de fleste ere forligte. Men i København beløbe Voldgiftssagerne sig i Forhold til Befolkningen til et forbavsende ringe Tal, thi herinde er det, at vi købe Hestene ude fra Landet og ikke sælge dem til Landet, og der er næsten ingen af den Slags Sager.

Nu skulle vi høre, hvordan Dommerne ere tilfredse med Loven. Et Mindretal, som er godt $\frac{1}{4}$ af Dommerne, finder, at Loven i det væsentlige er tilfredsstillende. Der er særlig eet Fortrin, som de fremhæve: den hurtige Afgørelse, og saa det, at de almindelige Retter blive fri for at belemres med disse besværlige Sager. Ja, det er det, der ligger under. Endvidere skal Loven have bidraget til at formindske Processernes Tal ved at modvirke Snyderier og udelukke det Misbrug, at Parterne gennem Sigtelse for bedragerisk Forhold søge at sætte deres privatretlige Krav igennem. Her ere vi komne ind paa et ganske kuriøst Forhold. Det er almindeligt at dele bedrageriske Handlinger i almindelige Bedragerier — det er Straffelovens §§ 251 —253 og til Nød §§ 256 og 257 — og saa Snyderier i Hestehandelen, og der er mange, der tro, at Snyderier i Hestehandel slet ikke er rigtigt Bedrageri. Men det er en stor Fejltagelse. Hvis det er foretaget under saadanne Omstændigheder, at man har været vidende om, at der var noget galt paa Færde, er det en strafbar Handling, der straffes ligesom ethvert andet Bedrageri, men der skal foreligge Bevis derfor. Og det er navnlig i den Retning,